

„LEVELEZÉSEKBŐL DERÜL KI, HOGY VEZETŐK IS VESZEKEDNEK, VIDÉKI ÉS FŐVÁROSI ELŐJÁRÓK UGRANAK EGYMÁSNAK. MINDENKI FÉLTI A HATALMÁT”

Más ügyszak, a szegény bíró panasza folytatódna

BARANYA RÓBERT

Fokozatosan más ügyszakba helyezték át a lapunkban tavasszal több publicisztikát is megjelentető Ravasz Lászlót, a Csongrád Megyei Bíróság bíráját. Ravasz szerint ez nem véletlen, az intézkedés az ellehetetlenítést szolgálja, ahogy az ellene lefolytatott etikai eljárás is, amellyel szemben szerinte számos jogi és morális aggály fogalmazható meg. A megyei bíróság határozottan cáfolja Ravasz állításait, és a Magyar Bírói Egyesület elnöke sem osztja a bíró álláspontját.

– A lapunkban megjelent publikációja után etikai eljárást kezdeményeztek önnel szemben. Mi lett ennek az eredménye?

– A megyei elnököm szóban nemtetszését fejezte ki elnöki értekezleten a cikkeim miatt, de tudomásom sem volt arról, hogy etikai eljárás van ellenem folyamatban. Ez az ügy is rávilágít az Országos Bírói Etikai Tanács által folytatott eljárások visszasságai-

tehet nyilatkozatot, bizonyítási indítványt sem, sőt azt sem tudja, hogy eljárás folyik ellene. Ezt azzal indokolják, hogy az eljárás anonim.

– Az etikai eljárás milyen következményekkel jár?

– Jelentős következményei lehetnek, például egy későbbi szakmai minősítésben. Egy ilyen ügyre bármikor hivatkozhatnak a bíró felettese. Tehát a szakmai előmenetelt és az erkölcsi megítélést is súlyosan érintheti.

– Önt érték negatív következmények?

– Most már csak a szolgálati bíróság mozgíthat el egy bírót a helyéről, a bírósági elnök nem. Ő csak kezdeményezheti ezt. De az elnökök sem buták, tudják, hogyan lehet jogszerűen ellehetetleníteni valakit. Ennek a legklasszikusabb módja az ügyszakváltás. Ehhez általában akkor nyúlnak, amikor el akarnak valakit távolítani a bírói karból. Cégbíróként dolgozom tizenhét éve, az ügyszakra speciális jog- és eljárási szabályok vonatkoznak. Most májusban azonban megkaptam a gazdasági ügyszak első fokát, egész más jogszabályok alapján kell ítélnem. Gyakorlatilag ebben az ügyszakban kezdőnek számítok. Ez olyan, mintha egy magyar szakos tanárnak hirtelen kínai nyelvet kellene tanítania. Egy év kell legalább, hogy valaki belerázdjon egy új ügyszakba. Ha pedig hibázik, fegyelmi eljárást lehet ellene kezdeményezni. Egy idő után a bíró összeomlik, volt már rá precedens. Engem minden fajta előzetes értesítés nélkül helyezték át. Az indok az volt, hogy az egyik főnököm júniusban nyugdíjba megy, bár kiderült, hogy erre csak jövőre kerül sor. Ennek ellenére az indok nem változott, pontosabban módosult arra, hogy az ügyforgalom indokolja az ügyszakváltást. Minderről a cikkeim megjelenése után két héttel döntöttek. Sem engem, sem közvetlen főnökömet nem értesítették. Most elvileg fokozatosan helyeznek át, ami azt jelenti, hogy egyszerre csinálom a cégügyszakot és a gazdasági első fokot is. Legalább ötven százalékkal nőtt a munkaterhem. Azt várom, hogy egy-két hónapon belül minősítési vizsgálatokat indítsanak ellenem. Ráadásul a bírósági székem háttámlája eltört, és emiatt üzemi balesetet szenvedtem. Műteni kellett a nyakamat, mert egyébként nyaktól lefelé teljes benuulás lépett volna fel nálam. A betegségemnek az ügyszakváltás miatt fellépő stresszre visszavezethető esetleges súlyosbodása sem érdekli azonban a megyei elnököt, ennek tudatában is végrehajtja az eltervezett büntető intézkedéseket.

– Tehát meg van róla győződve, hogy el akarják ellehetetleníteni?

Ravasz László: A megyei elnököm szóban nemtetszését fejezte ki elnöki értekezleten a cikkeim miatt

FOTÓ: HEGEDÜS RÓBERT

– Ha összerakjuk az időpontokat és a körülményeket, az mind ezt támasztja alá. Tavasszal az verte ki nálam a biztosítékot, hogy már sokadszorra kaptam utasítást arra, hogyan ítélek egy adott ügyben. Igaz, ezt az elnök „javaslatnak” nevezte. Az ügyszakváltás után én ezt nehezményeztem a megyei elnöknél, sőt Ba-

ka Andrásnál, a Legfelsőbb Bíróság elnökénél is, de ő mindent jogszerűnek talált.

– Milyen a hangulat a bírói karon belül a nyugdíjkorhatár-csökkentés miatt?

– Attól függ, milyen korcsoportot nézünk. Akiknek el kell menniük nyugdíjba, azok masszív ellenállást

szerveznek. Van egy szűk réteg, közöttük én is, amely ki meri mondani a véleményét, de a legtöbben csendben várnak. Titokban nekünk drukolnak, de nem akarják vásárra vinni a bőrtüket. Belső levelezésekből derül ki, hogy vezetők is veszekednek, vidéki és fővárosi előjárók ugranak egymásnak. Mindenki félti a hatalmát. ■

A Csongrád Megyei Bíróság közleménye

A törvény szerint a Magyar Köztársaság elnöke a bírót bírónak nevezi ki, és első beosztását kivéve a megyei bíróság elnöke osztja be az adott bíróság konkrét ügyszakába (polgári, büntető stb.). A megyei bíróság elnöke a beosztásnál köteles figyelemmel lenni az ügyérkezésre azért, hogy az ügyeket a bíróságok ésszerű időn belül tudják elintézni. Értelemszerű, hogy amelyik ügyszakban vagy ügytípusnál megnövekedik a munkateher, a bírónak oda kell besegíteniük. Ez folyamatos munkaszervezési kérdés, és minden magyar bírónak természetes. A Csongrád Megyei Bíróság elnökének intézkedéseire a megyei bíróság másodfokú tanácsainak bírái, továbbá a munkaügyi bírák és a cégbírák egy része is évek óta besegített – és jelenleg is besegít – más jogterületekre, saját munkája elvégzése mellett. Ez év tavaszán a megyei bíróság elsőfokú polgári és gazdasági peres ügyeinél volt tapasztalható az ítélezés elnehezülése. Ezért volt szükség arra, hogy – ugyanúgy, mint összes többi bírótársa – Ravasz László is besegítsen az ügyek intézésébe. Ez tehát nem jelentett áthelyezést, csak annyit, hogy az eddig intézett cégügyei mellett, illetve helyett – ugyanazon ügyszakon (gazdasági) belül – peres ügyeket is kell intéznie. Változatlanul a megyei bíróságon kell dolgoznia, mint eddig, csupán ügyei összetételében állt be változás. A peres ügyekbe való beosztása fokozatos, és elsősorban a gazdálkodó szervezetek (cégek) peres ügyeit intézi, amely ügyekkel korábban is foglal-

kozott, és amelyek egy cégbírónak – aki 23 éve bíró és 18 éve megyei bíró – nem jelentenek újdonságot. Munkaterhe nem növekedett meg, ezt jól szemlélteti, hogy jelenleg 14 darab peres ügy van a kezében, korábbi – cégbírói – ügyeiből pedig kevesebbet kell intéznie. Ravasz Lászlónak az az állítása pedig, hogy vele egyeztetés nem történt, nem fedi a valóságot. Sőt a peres ügyek intézésébe való bevonását a polgári-gazdasági-közigazgatási kollégium javasolta, a Bírói Tanács pedig egyhangúlag támogatta. Egyébként bírónak – mint munkavállaló – köteles teljesíteni a megyei bíróság elnökének az ítélezés érdemét nem érintő igazgatási intézkedéseit. Csupán megjegyezzük, hogy egészségi állapota szempontjából nincs különbség korábbi és jelenlegi munkavégzésének jellege, körülményei között. Ha pedig Ravasz László úgy érzi, hogy bírói munkáját egészségi okból nem tudja ellátni, azaz munkavégzésre ezen okból nem képes, úgy őt a törvény erejénél fogva – egészségügyi alkalmatlanság miatt – bírói tisztségéből fel kell menteni. Az a sejtetés pedig, hogy bármi összefüggés volna Ravasz Lászlónak korábban a Magyar Hírlapban és máshol is megjelentetett írásai és a munkaszervezési intézkedés között, minden alapot nélkülöz, pusztán azt a célt szolgálja, hogy a laikus olvasókat félretájékoztatva az intézkedést a személyével kapcsolatos egyfajta retorzióként állítsa be. Ennek pusztá feltételezését is a leghatározottabban visszautasítjuk. ■

MEGKÉRDEZTÜK

MAKAI LAJOS, a Magyar Bírói Egyesület elnöke: A bírói létnek, a bírói hivatásnak vannak írott és íratlan szabályai. Aki a bírói hivatást választja, tudomásul kell vennie, hogy vele szemben az átlagosnál magasabb társadalmi elvárások érvényesülnek; viselkedését, magatartását, életvitelét ezeknek az elvárásoknak megfelelően kell alakítania, vagy más pályát kell választania. A Bírák Etikai Kódexe és az etikai eljárás is ezen elvek mentén született meg. Az eljárás lényege, hogy az etikai tanács a Bírák Etikai Kódexe alapján állást foglaljon egy bíró által tanúsított – más bírák által – kifogásolt magatartásról, amelynek számtalan megnyilvánulási formája van. A kritika tárgya lehet a bírónak a tárgyaláson tanúsított magatartása, valamilyen rendezvényen történő megnyilvánulása, különböző médiumokban adott nyilatkozata, cikke stb. Ezért az etikai tanácsnak állásfoglalása kialakításához meg kell jelölnie azt a magatartást, amelyet döntésében minősít. Ebből adódóan az esetek egy részében beazonosítható a bíró személye, az etikai tanács elé kerülő elbírálandó magatartások más részében azonban nem. Az etikai eljárással szemben nem követelmény az „anonimitás”, a bíró közszereplő, magatartásának következményeit vállalnia kell, sem a tárgyalóteremben, sem a magánéletében nem tanúsíthat olyan magatartást, amely nem egyeztethető

össze a bírói hivatással. Az etikai eljárás nem bíró ellen indul, az etikai tanács a bírói magatartást értékeli az etikai kódex tükrében. Tehát az eljárás nem egy bíró „ellen” folyik, így nem beszélhetünk eljárás alá vont bíróról sem. Az eljárás, illetve annak eredményeként a tanács által hozott határozat sem a bírót minősíti, hanem a bíró által tanúsított magatartást értékeli. Teszi ezt azért, hogy a bírói kar részére egyértelművé tegye azokat a határokat, amelyeket az Etikai Kódex korlátként megfogalmaz. Az etikai eljárás nem azonos a fegyelmi eljárással, ebből adódóan tehát nem is kontradiktórius eljárás. Az etikai tanács nem vesz fel bizonyítást – nem hallgat ki tanúkat –, jellegéből adódóan nincs érintett bíró, akit értesíteni kellene az etikai eljárás megindításáról. Akik szerint az etikai tanács eljárási szabályai a fent említett kifogások miatt sértik az emberi jogokat, azok nincsenek tisztában az etikai eljárás lényegével. Ez az eljárás nem sérti és nem is sértheti az emberi jogokat, mert az – a már elmondottak szerint – nem egy meghatározott személy elleni eljárást jelent, hanem az etikai kódexben foglaltakkal ellentétes magatartásokat minősíti általános érvénnyel, az azt tanúsító személytől függetlenül, minden jogkövetkezmény nélkül. Éppen ezért nem lehet alkalmas arra, hogy bárkit is félelemben tartson. ■

Tavasszal az verte ki nálam a biztosítékot, hogy már sokadszorra kaptam utasítást arra, hogyan ítélek egy adott ügyben.

ra. Ennek elvileg nem az a célja, hogy egy bírót vegzáljanak, illetve kezelhetetlen helyzet elé állítsák, akár egzisztenciális következményekkel is. Ha egy bíró nem maga ellen kezdeményez etikai eljárást, hanem ezt egy másik bíró vagy a Magyar Bírói Egyesület elnöke teszi meg, akkor ez visszaélésre adhat okot. Az első probléma, hogy az egyesület szerve. Ráadásul a tanács vindikálta magának a jogot, hogy minden bíróval szemben eljárhat, azzal is, aki nem tagja az egyesületnek. Elvileg anonim az eljárás, nem egy konkrét bíró magatartását bírálják el, hanem a viselkedést általánosságban. De a gyakorlatban ez másként van. Az ellenem indított eljárásban is benne van, hogy a Magyar Hírlapban megjelent Egy szegény bíró panasza című cikkben megjelent nyilatkozatot bírálja el. Ezek után nyilván be lehetett azonosítani. Ráadásul a határozatot az Országos Igazságszolgáltatási Tanács meg is jelenteti a hivatalos bírósági közlönyben. Az érintett nem vehet részt az eljárásban, nem